

DE STER.

Half-Maandelijksch Tijdschrift van de Heiligen
der laatste Dagen.

(OPGERICHT IN 1896.)

Waaneer gij deze dingen zult ontvangen, zou ik u willen vermanen dat gij God den eeuwigen Vader in den naam van Christus zoudet vragen of deze dingen niet waarachtig zijn; en indien gij met een oprecht hart vraagt, met een oprecht voornemen, en geloof hebt in Christus, zoo zal hij de waarheid er van aan u bekend maken door de kracht des Heiligen Geestes.

MORONI 10 : 4 (HET BOEK VAN MORMON).

No. 7.

1 April 1905.

10de Jaargang.

MEER DAN DE MOEITE WAARD.

DOOR JAN KOOLJMAN.

Dat de bergen juichen, en al de valleien luide roepen; en al gij zeeën en drooge landen vertelt de wonderen van uwen eeuwigen koning. En gij rivieren, en waterstroomen, en beeken vloeit met vreugde neder. Dat de bosschen en al de boomen des velds den Heere prijzen; en gij vaste rotsen weent van vreugde. En dat de zon, de maan en de morgensterren tezamen vroolijk zingen, en dat al de kinderen Gods juichen. En dat de eeuwige scheppingen zijnen naam bekend maken, eeuwiglijk en altoos. En wederom, zeg ik, hoe heerlijk is de stem die wij uit den hemel hooren, en die in onze ooren verkondigt heerlijkheid, en zaligheid, en eere, en onsterfelijkheid, en eeuwig leven; koninkrijken, overheden en machten.

Leer en Verbonden, 128 : 23.

Hoe licht zijn wij menschen geneigd om de groote belangrijkheid der aankondiging van het eeuwig evangelie, dat is het groote doel waarvoor het gebracht werd, voorbij te zien, of om het zelfs door de beslommingen des levens geheel te vergeten. Welk een aanmoediging ligt er dan in woorden als de bovenaangehaalde. Welk een verwachting, welk een grootsche gedachten geeft het den mensch als hij hoort, dat God hem gedenkt, dat Hij hem wil kronen met eere en heerlijkheid, zaligheid, eeuwig leven en eeuwige waardigheden. Hoe ver gaan deze dingen niet boven de stoffelijke en vergankelijke dingen. Eeuwig leven met eeuwige eere en zaligheid — bedenk het, mensch!

Wat een opofferingen worden er gemaakt, wat een arbeid en moeite wordt er gedaan om stoffelijke dingen te verkrijgen. En toch is geen ding zoo zeker als dit: dat wij eenmaal dit alles moeten verlaten. Zijn

dan de stoffelijke dingen geen opofferingen waard? vraagt ge misschien. Welzeker. Wij zouden zeer onwijs zijn als wij ze niet zouden achten en Gode er niet onzen dank voor betaalden, wanneer wij ze ontvangen. Zelfs zouden wij zeer verkeerd doen, ja het zou ons als zonde toegerekend worden als wij geen moeite deden voor aardse dingen, want dan zouden wij handelen tegen het gebod, dat in den beginne gegeven werd: „In het zweet uws aanschijns zult gij brood eten”. Hier staat het als een paal boven water, dat werken de hoofdfactor des levens is.

En hoe wijs was dit gebod (sommige onzer Christenvrienden beschouwen het echter als een straf voor de overtreding van Adam), als wij even nadenken, dat wij door eigene ondervinding mogen leeren en opklimmen in de genade des Heeren. Wat een genade, als wij bedenken dat ons vergund is het groote werk Gods te mogen hanteeren, de wetten die het werk Gods beheerschen, te mogen leeren en gebruiken. Als wij uit dit oogpunt de dingen bezien, gevoelen wij ons dan niet dankbaar en moest niet al ons streven zijn om God te verheerlijken voor Zijne goedheid, liefde en genade. Hem te verheerlijken door, wanneer Hij onzen handenarbeid zegent, deze zegeningen te gebruiken om er andere zegeningen mede te verwerven. Door, wanneer wij zijn gezegend met wijsheid, door wijsheid en verstand grootere wijsheid te bekomen tot nut van anderen, tot het verheerlijken van Jehova's naam, tot het verspreiden van Zijne kennis. Ziet, op deze wijze kan al ons werk geheiligd worden, den duurzaamheidsstempel ontvangen, maar als wij daarentegen een zegen ontvangen van Hem die de Gever is van al het goede en het als het onze beschouwen en aanwenden om ons zelve te verheerlijken en te verheffen, en er op roemen, als *onze* macht en glorie, hoe geheel verschillend — het zal met ons sterven, wat onze glorie ook moge zijn.

Nu, wat er ook gezegd moge worden van de heiligen der laatste dagen, ik heb nu ruim anderhalf jaar onder hen gewoond en kan zeggen dat het wonderlijk is hoeveel er gedaan is in deze valleien, die vóór vijftig jaren nog slechts een woestijn waren. Hard is er en wordt er gewerkt aan alle kanten. En de bergen juichen van vreugde, de valleien roepen luide, en de drooge landen vertellen de wonderen van hun eeuwig koning. De Heiligen beschouwen het sieraad van hunne valleien als het sieraad van hunnen godsdienst en hunnen God. Door de zegeningen des hemels zijn zij in staat gesteld vier tempelen te bouwen ter eere van Jehova en tot zaligheid van Zijn volk door al de eeuwen heen. Honderdtallen gebouwen voor openbare godsdienst-vergaderingen zijn gebouwd, alles welwillend te zamen gebracht. Een grootsche en uitgebreide zending door bijna heel de wereld wordt onderhouden op eigen kosten van hen die als zendelingen uitgaan. De eer van Israëls God is hunne eer. Bereidwillig worden de zegeningen besteed om anderen te zegenen, opdat de zegen des Heeren allen moge bereiken. Baart het bevreemding dat door zangbeoefenaars de aan het hoofd van dit opstel

staande woorden op muziek zijn gesteld en een van de geliefkoosde lofzangen uitmaken onder de heiligen. Met verrukking heb ik er naar geluisterd, zoo vaak als ik het heb hooren zingen door het groote Tabernakel-koor. Eere zij Israëls God, die Zijn machtige arm wederom heeft ontbloot. Ik dank Hem dat ik onder Zijn volk mag gerekend worden, dat ook ik mag deelen in den zegen die tot Zijn volk is gekomen, de kennis van Zijn eeuwig plan tot zaligheid en verhooging van het menschdom. Het is wèl de moeite waard, het is oneindig meer dan de moeite waard. Hoe heerlijk is de stem uit den hemel, die in onze ooren verkondigt heerlijkheid, en zaligheid, en eere, en onsterfelijkheid, en eeuwig leven; koninkrijken, overheden en machten.

JOSEPH SMITH ALS NATUURKUNDIGE.

Door Dr. John A. Widtsoe, directeur van het Landbouwkundig
Proefstation te Logan, Utah.

(Uit de *Improvement Era*.)

(*Vervolg van bladzijde 86.*)

Het aangenomen begrip dat sterren-groepen of -zwermen stelsels vormen die zich om het een of ander punt of om een machtige ster wentelen, werd eveneens duidelijk begrepen door Joseph Smith, want hij spreekt van sterren van verschillende orde met controleerende sterren voor elke orde. „En ik zag de sterren, dat zij zeer groot waren, en dat één hunner dichtst bij den troon Gods was; en daar waren vele grooten, die er dichtbij waren; en de Heere zeide tot mij: Deze zijn de regeerenden; en de naam van den groote is Kolob omdat zij dicht bij mij is — ik heb deze gesteld om al degenen die tot dezelfde orde behooren als die waarop gij staat, te regeeren”. *) Dat de regeerende ster, Kolob, niet de zon is, blijkt duidelijk uit de later in het hoofdstuk gemaakte opgave, dat de Heere aan Abraham toonde „Shinehah, dewelke is de zon”. Kolob moet daarom een machtige ster zijn, die meer dan het zonnestelsel regeert; en is mogelijk de centraal-zon waarom de zon met de haar begeleidende planeten zich beweegt. De andere groote sterren nabij Kolob zijn eveneens regeerende sterren waarvan twee Oiblish en Enish-go-on-dosh genoemd worden, ofschoon er niets gezegd wordt van de sterren-orde die zij beheerschen. Het lezen van het derde hoofdstuk van het *Boek van Abraham* laat volledige overtuiging achter dat Joseph Smith leerde dat de hemellichamen in groote groepen bestaan, die gecontroleerd worden (onder zwaartekracht-invoerd) door groote zonnen. Met deze leer liep hij de wetenschappelijke wereld vele jaren vooruit.

*) *Boek van Abraham*, hoofdstuk 3.

Het is misschien minder verrassend te zien dat Joseph Smith geloofde dat er andere bevolkte werelden zijn dan de onze. Bij voorbeeld: „De rekening van Godentijd, engelentijd, profetentijd en menschen-tijd is volgens de planeet waarop zij wonen”, *) hetwelk duidelijk in zich sluit dat andere planeten bevolkt zijn. Een andere tekst luidt: „De engelen wonen niet op een planeet gelijk deze aarde, maar zij wonen in de tegenwoordigheid Gods, op een globe gelijk een zee van glas en vuur”. †)

Terwijl het denkbeeld dat de planeten en sterren bevolkt kunnen zijn, niet heelemaal nieuw is, is het toch belangwekkend op te merken dat Joseph Smith als een besliste waarheid leerde dat zulks het geval is. Mogelijk is geen andere filosoof zóóver gegaan.

Deze korte aanhalingen dienen om aan te toonen dat de leerstellingen van den Profeet der Laatste Dagen in volle overeenstemming zijn met de inzichten die de nieuwe sterrenkunde onderscheiden. Men dient eveneens op te merken dat hij — door de theoriën van algemeene beweging onder de sterren, en van het regeeren van sterrengroepen door groote sterren of zonnen, te voorschijn te brengen — de eensluitende theoriën van beroepssterrenkundigen vele jaren vooruitliep.

In onderscheidene redevoeringen behandelde de Profeet meer ten volle de hier uiteengezette leerstellingen en toonde daarin krachtiger dan in zijn leerstellige geschriften gedaan is, dat hij volkomen den verrijkenden aard van zijn sterrenkundige leeringen verstond.

Leerde Joseph Smith deze waarheden bij toeval? Of ontving hij inspiratie van een hoogere macht?

VI. — DE EVOLUTIE-WET. §)

Bij ieder denkend wezen moet eenmaal de vraag opkomen aangaande het oogmerk aller dingen. Elk wijsgeerig stelsel heeft als eindvraagstuk de oorsprong en de bestemming van het heelal. Vanwaar? Waarheen? — dat zijn de vragen die zich bij iedere menschelijke ziel opdringen, en die de waarheidzoekers van iedere eeuw aangespoord hebben bij hun moeitevolle taak, het uitvorschen der natuurwetten. Een schrander man kan zich niet voldaan neerleggen bij het erkennen van de krachten, die in het heelal aan het werk zijn, en den aard hunner werkingen; hij moet eveneens kennen de resultante †§) van het wederkeerig of onderling werken der krachten, of hoe het gansche

*) *Leer en Verbonden*, 130 : 4.

†) *T. a. p.*, vs. 6 en 7. Zie ook *Leer en Verbonden*, 88 : 61.

§) Evolutie == de theorie die in de geschiedenis aller dingen ziet een geleidelijke vooruitgang van een aanvangstoestand af tot een meer samengestelde en van een hooger karakter.

†§) Resultante == de kracht, die het gezamenlijk vermogen van twee of meer krachten voorstelt.

heelal door ze aangedaan wordt; kortom, de mensch zoekt naar de wet der wetten, door welke werking de dingen geworden zijn wat zij zijn, en waardoor hunne bestemming beheerscht wordt. Deze wet, als zij eenmaal ontdekt is, is de grondslag van den godsdienst zoowel als van de wetenschap, en zal alle natuurverschijnselen verklaren.

Het was pas tegen het begin van de vorige eeuw, dat wijsgeerige leerstellingen méér werden dan louter speculatie en gegrond werden op het werkelijke waarnemen van de natuurverschijnselen. Toen de wetenschappelijke methode van feiten-vergaderen en redeneeren op grond van die feiten vasten voet kreeg, werd opgemerkt dat naar alle waarschijnlijkheid de groote wetten der natuur zelve door de eene of andere grootere wet gecontroleerd worden. Terwijl men vele pogingen in het werk heeft gesteld om deze wet te formuleeren, moet het openhartig beleden worden, dat de wetenschappelijke wereld er slechts de flauwste schets van bezit.

De gezondste van geest onder de moderne filosofen en de man die het volmaaktst de wetenschappelijke methode in filosofische geschriften tracht te volgen, is Herbert Spencer. Reeds vroeg in zijn leven legde hij zichzelf de taak op, een stelsel van wijsbegeerte samen te stellen dat gebouwd zijn zou op 's menschen vertrouwbare kennis der natuur. Een lang leven maakte het hem mogelijk dezen wensch vervuld te zien. Ofschoon zijne werken gevuld zijn met conclusiën, die de meeste menschen niet kunnen aannemen, zijn toch de in zijne redeneering gebruikte feiten echt. Door de wereld in het algemeen wordt de wijsbegeerte van Herbert Spencer de eenige wijsbegeerte geacht, die met de hedendaagsche kennis harmonieert.

Na heel breedvoerig de elementen der natuurverschijnselen besproken te hebben, als ruimte, tijd, stof, beweging en kracht, komt Spencer tot de conclusie dat alle bewijzen eenparig aantoonen dat „ieder voorwerp, niet minder dan alle voorwerpen te zamen, van oogenblik tot oogenblik de eene of andere verandering van staat ondergaat”. *) Dat wil zeggen, dat, terwijl het heelal een heelal van stelsel en orde is, toch geen voorwerp precies blijft gelijk het is, maar ieder oogenblik des tijds verandert.

Slechts in twee richtingen kan deze onophoudelijke verandering een voorwerp aandoen: het wordt òf ingewikkelder òf eenvoudiger, het beweegt zich vóór- of achterwaarts, het neemt toe of af. Om met Spencer te spreken: „Alle dingen nemen toe of af, zij hoopen stof op of slijten haar weg, zij integreeren, (vormen zich tot één geheel) of disintegreeren”. †) Dit dan is de grootste bekende grondwet van het heelal en alle zich erin bevindende dingen — dat niets stilstaat, maar

*) *First Principles*, p. 287.

†) *T. a. p.*, p. 292.

of vooruitgaat (evolutie), of achteruit gaat (dissolutie). Nu heeft men bevonden dat onder normale toestanden alle dingen een evolutie-proces ondergaan; dat is: meer samengesteld worden of voorwaarts gaan. *) Dit is het wezen van de evolutiewet, waaromtrent gedurende de laatste vijf-en-veertig jaren zooveel gezegd is geworden. Ongetwijfeld is deze wet correct en in harmonie met de bekende feiten van het heelal. Zeer zeker werpt zij een stroom van licht op de natuurverschijnselen; ofschoon zij ons zeer weinig meedeelt van de zich achter haar bevindende kracht, waaraan zij gehoorzaamt.

Spencer zelf beseftte allerduidelijkst de ongenoegzaamheid van de evolutie-wet alleen, want hij vraagt: „Mogen wij zoeken naar het een of ander alles-doordringend beginsel, hetwelk aan dit alles-doordringend proces ten grondslag ligt?” **) en gaat voort met te vorschén naar dit „alles-doordringend beginsel”, hetwelk ten laatste door hem de krachtvoortdoring genoemd wordt — de werking van het heelal, onbegrijpelijke kracht, die zich vertoont als zwaartekracht, licht, hitte, electriciteit, magnetisme, chemische affiniteit en in andere vormen. †)

Een natuurlijke vraag is nu: Is er een grens aan de door de stof ondergane veranderingen, en die wij met den naam evolutie bestempelen? „Zullen zij immer doorgaan? of zal er een eind aan komen?” §) Zoover als onze kennis gaat, komt er een eind aan alle dingen, een dood die de grootste bekende verandering is, en zoover als de menschelijke ervaring gaat wacht alle dingen een doodstaat, een staat van rust. Dat deze rust bestendig is, is niet mogelijk onder de evolutie-wet; want zij leert dat een verder proces een nieuw leven inleidt; dat er afwisselende tijdperken van evolutie en dissolutie zijn. „En aldus is er aan de hand gedaan het begrip van een verleden waarin er opvolgende evolutiën geweest zijn gelijkvormig aan die welke nu in gang is; en een toekomst waarin andere zoodanige evolutiën kunnen doorgaan, immer dezelfde in beginsel, maar nimmer dezelfde wat betreft den saambeschouwdén uitslag”. ††) Dit is feitelijk hetzelfde als toe te stemmen dat er eeuwige groei bestaat.

De slotrede is: „wij kunnen niet langer de zichtbare schepping aanschouwen als hebbende een bepaald begin of einde, of als zijnde alleenstaande. Zij wordt vereend met alle bestaande dingen vóór en ná ons; en de kracht die het heelal aanbiedt komt onder dezelfde categorie, daar zij in onze gedachten geen begrenzing toelaat”. §§)

Belangwekkend is het de conclusie aangaande geest en stof op te

*) *First Principles*, p. 337.

**) *T. a. p.*, p. 408.

†) *T. a. p.*, p. 494.

§) *T. a. p.*, p. 496.

††) *T. a. p.*, p. 550.

§§) *T. a. p.*, p. 564;

merken, waartoe de heer Spencer geleid wordt door de evolutie-wet. „Het materialistische en spiritualistische geschil is louter een woordenstrijd, waarin de twistredenaars even dwaas zijn — ieder denkt dat hij begrijpt hetgeen onmogelijk door eenig mensch begrepen kan worden. Ofschoon de verhouding van onderwerp en voorwerp deze tegengestelde begrippen van geest en stof noodzakelijk maakt, is de een niet minder dan de andere te beschouwen als slechts een teeken van de Onbekende Werkelijkheid, die aan beide ten grondslag ligt”. †)

Terwijl de evolutie-wet, als geformuleerd door Spencer en aangenomen door de meerderheid der moderne denkers, de dichtste benadering tot de waarheid is, die de wetenschappelijke wereld bezit, wil de schrijver toch niet de talrijke ongerijmdheden, waarin Spencer en zijne volgelingen vervallen zijn bij het redeneeren over speciale gevallen, verdedigen.

Vele jaren vóór Spencer's tijd was het denkbeeld aan de hand gedaan, vaag, dat vooruitgang de groote natuurwet scheen te zijn. Studenten in de plant- en dierkunde werden in het bijzonder door dit feit getroffen, want zij merkten op hoe dieren en planten veranderd en verbeterd konden worden onder gunstige omstandigheden, door tusschenkomst van 's menschen bescherming. In 1859 publiceerde Charles Darwin een theorie, om rekenschap te geven van zulk een variatie, waarin hij beweerde dat alle organismen zich min of meer plooiën naar hunne omgeving en daarbij, zoo noodig, hunne eigenschappen veranderen. Hij toonde verder aan dat in den strijd om het bestaan onder dieren en planten de meest geschikte voor z'n omgeving de langst levende is. Deze feiten, dacht Darwin, leidden tot een natuurkeus-proces, waardoor, tijdens een lange reeks van eeuwen, groote veranderingen veroorzaakt waren in den bouw van dieren. Inderdaad beweerde Darwin dat de hedendaagsche planten en dieren afgestamd zijn van uitgestorven en zeer verschillende moedersoorten. §) De ontdekkingen van het dagelijksche leven staven de waarheid van de bewering dat organische vormen grootelijks veranderd kunnen worden — getuige het aankweken van vee en landbouwplanten door alle schrandere landbouwers — en bovendien scheen de theorie zoo eenvoudig dat talrijke biologisten haar onmiddellijk aannamen en er op begonnen voort te bouwen. Eenmaal het beginsel aangenomen hebbende dat de hedendaagsche soorten ontstaan zijn uit zeer ongelijke moedersoorten, was het gemakkelijk om aan te nemen dat alle levende wezens een gemeenschappelijke afstamming hadden gehad. Men beweerde dat de mensch, eeuwen her, een aap was; nog vroeger, misschien, een kruipend dier; nog vroeger een visch, en zoo voort. Van dien aller-eersten vorm was de mensch geworden wat hij is door een natuurkeus-

†) *First Principles*, pp. 570 en 572.

§) *Origin of Species*, p. 6.

stelsel. In weerwil van het ontbreken van bewijzen, kregen zulke denkbeelden de overhand onder de natuurkundigen van dien tijd. In dit inzicht was natuurlijk inbegrepen de groei- of evolutie-wet, en dus ging ook deze wet gepaard met het begrip dat de mensch afgestamd is van de lagere dieren. Inderdaad, echter, is de evolutie-wet even zoo waar, of Darwin's natuurkeus-theorie aangenomen wordt of niet.

Ten gunste van Darwin dient evenwel gezegd dat hij geenszins beweerde dat de natuurkeus alléén voldoende was om de talrijke veranderingen in vorm en leven der organismen te veroorzaken; maar, integendeel, het er voor hield dat zij slechts één wijzigingsmiddel is. †)

Professor Huxley, die, sinds zijn jongelingsjaren, een uitstekend en vurig voorstander van de Darwiniaansche stelling was, zegt openhartig: „Ik neem Darwin's stelling aan, onderwerp daarom aan bewijsoverlevering dat de physiologische soorten kunnen voortgebracht worden door keusaankweeking; en om reden dat zij op het oogenblik het eenige middel is, dat binnen ons bereik ligt, om orde te brengen in den chaos van waargenomen feiten.” §) Na het schrijven van een boek om 's menschen afstamming van apen te bevestigen, is Professor Huxley verplicht te erkennen: „de tot nu toe ontdekte opgedolven overblijfselen van den mensch schijnen ons niet noemenswaard nader te brengen tot dien lageren pithecoid-vorm, door de wijziging waarvan hij, mogelijk, geworden is wat hij is”. §§)

Dit is de plaats niet om in dit vermaarde geschil te treden. De verhouding van de natuurkeus-theorie tot de evolutie-wet is niet vastgesteld; dat de mensch en de grootere afdeelingen in het planten- en dierenrijk uit één oorsprong ontstaan zijn is verre van bewezen; dat het eerste leven bij toeval op deze aarde kwam is zoo ondenkbaar als ooit. Zelfs op het oogenblik dat dit geschreven wordt, worden er berichten vernomen over recente ontdekkingen, die de stelling dat de natuurkeus een geheel-voldoende uitlegging is van de wonderbare variëteit, of verscheidenheid, der natuur erg aan het wankelen brengen. De ware wetenschappelijk positie van de Darwiniaansche stelling moet nog bepaald worden.

De gematigde evolutie-wet, die zegt dat alle normale wezens voortgaan, zonder te beweren dat één levensvorm kan overgaan in een andere, wordt echter meer en meer algemeen aangenomen, want zij houdt een eeuwige waarheid in, waarvan iedere nieuwe ontdekking getuigenis geeft.

(Wordt vervolgd.)

†) *Origin of Species*, p. 6; ook *Darwin and After Darwin*, Romanes, Vol. II. pp. 2—6.

§) *Man's Place in Nature*, p. 128.

§§) *T. a. p.*, p. 184.

DE STER.

Nederlandsch Orgaan van de Heiligen der laatste Dagen.

DE SOLDATENDOOD — PIJNLIJK OF NIET?

Bij het lezen van de verslagen over de verschrikkelijke oorlogsrampen, die zich ook in den laatsten tijd weer hebben voorgedaan en waarbij honderden menschen het leven verloren, komt men onwillekeurig tot de vraag: Hoe zijn al die ongelukkigen gestemd in hun laatste oogenblikken?

Welke gewaarwordingen vervullen hen?

Hebben zij veel pijn en smart te verduren, enz.

Deze vraag wordt beantwoord in een wetenschappelijke verhandeling van prof. dr. Nothnagel, den bekenden Weener specialiteit. In deze schets wordt alleen de vraag behandeld of het sterven fysiek ook smartelijk is. Een eenvoudige waarneming geeft gelegenheid omtrent verschillende plotselinge sterfgevallen reeds gevolgtrekkingen te maken. Wij ontleenen aan het *Het toekomstig Leven* het volgende uit het artikel van Prof. Nothnagel:

„Als een soldaat in het gevecht, terwijl hij met inspanning van alle krachten voorwaarts stormt, plotseling door een kogel in het hoofd wordt getroffen, treedt de dood oogenblikkelijk, zonder eenig lichamenlijk lijden, in. Om het pijnlijk, smartelijk gevoel te ontwaren, moet de pijnlijke aandoening b.v. van de huid uit door de hersenen worden geleid, om hier tot het bewustzijn te komen. Nu is vastgesteld, dat de snelheid van de kogels uit de moderne schietwapens grooter is dan die der zenuwleiding, zoodat de kogel de hersenen heeft doorboord vóór de pijn kon worden gevoeld; gewonden vertellen dan ook niet zelden, dat zij de kwetsuur eerst ontdekten door het bloed dat uit de wonde stroomde.

„Eveneens treedt de dood zonder pijn te veroorzaken in, in alle gevallen, waarin eene plotselinge geweldige kracht het leven afsnijdt, bijv. een verpletterend rotsblok, de guillotine, het zwaard van den scheeprechter. Aan het hoofd van een terechtgestelde worden dikwijls zenuwtrekkingen waargenomen. Deze zijn evenwel geheel onwillekeurig, zonder spoor van bewustzijn. Want bewustzijn, d. w. z. de functionneering der hersenen, is slechts mogelijk, als aan deze laatste zuurstofhoudend bloed wordt toegevoerd, wat zooals vanzelf spreekt, op het oogenblik der doorsnijding van de halsaderen ophoudt. Bovendien treedt door de geweldige beroering een geheele verlamming der cellen in, die iets tot het bewustzijn kunnen bijdragen.”

Wat den dood door verstikking betreft, hieromtrent kan men tot de konklusie komen door de mededeelingen van personen, die op het punt hebben gestaan door verstikking den dood te vinden, maar nog konden worden gered.

ROTTERDAMSCH E CONFERENTIE.

Deze gebeurtenis had plaats op 25 en 26 Maart 1905. Van de zendingen waren aanwezig: Zendingspresident Willard T. Cannon; President Abraham Dalebout, Ira Elmer, Harm Bell, Herman Westbroek, Wells L. Brimhall en John P. Lillywhite uit de Amsterdamsche Conferentie; President Heber J. Webb, Joseph M. Woodland, Charles W. Wood en Jans Tingen uit de Groninger Conferentie; Uffo Uffens, Reindert Schouten en Abraham J. Gold uit de Arnhemsche Conferentie; Jacob H. Trayner en Iemke Kooijman van het zendingskantoor; benevens al de zendingen van de Rotterdamsche Conferentie.

De vergaderingen werden gehouden in de zaal „Excelsior”, St. Janstraat 15, en werden geleid door president Delbert E. Wilcox. Zaterdag, den eersten Conferentiedag, had er een zendelings-raadsvergadering plaats. Interessant waren de daarin gegeven rapporten over den algemeenen zendingstoestand. Met levendige belangstelling werd onderling besproken hoe het werk des Heeren het best bevorderd kon worden in deze afdeling van Zijn wijngaard. De eenheid van geest die zich daarbij openbaarde, was voor al de aanwezigen een oorzaak van innig zielsgenot.

Zondagmorgen ten 10 ure ving de eerste openbare bijeenkomst aan met het zingen van: „De Geest uit de hoogte”. Ouderling Van Limburg deed het gebed, waarna gezongen werd: „Kom, o gij Vredevorst”. De leider der vergadering sprak een openingswoord en stelde daarna de algemeene autoriteiten van Kerk en Zending voor, waarbij de volgende in de Rotterdamsche Conferentie werkende zendingen: President Delbert E. Wilcox, Clyde A. Hammond, Arnold van Limburg, Jonathan H. Openshaw, Orson F. Willie, Bakke Postma, Derk Koldewijn, J. Alfred Ririe, Laurence Y. Thatcher, Henry Noorda, Park Kenner en John Roghaar. Vervolgens kreeg Ouderling Dalebout het woord. Wijzende op de geschriften en de bekeeringsgeschiedenis van den Apostel Paulus, toonde spreker aan dat het evangelie op zoodanige wijze behouden moet worden als het ons verkondigd is en dat men niet alleen gehoorzaam zijn moet aan de eerste evangelie-beginselen, maar dat ons geheele leven een leven van toewijding zijn moet. Een trio van zendingen zong daarna een Engelsch lied: „School thy feelings”. Ouderling Webb, die daarna sprak, legde klem op het groote gewicht onzer boodschap. Door Ouderling Koldewijn werd gezegd dat onze getuigenissen niet voldoende zijn voor den vreemdeling. Uit de Schriften leverde hij enkele bewijzen tot staving onzer leer. Het slotlied was: „O vast als een rotssteen”. Dankzegging door Ouderling Thatcher.

Om 6 uur n.m. ving de avondvergadering aan. Gezongen werd „Komt voorwaarts ten strijde”. Gebeden door Ouderling Kenner. Het tweede lied was: „Aanschouw, de groote Redder stierf”. Ouderlingen Willie, Postma en Wood dienden het Heilige Avondmaal rond. Ouder-

ling Kooijman, die het eerst sprak, betoogde dat de „Mormonen” geen „nieuwe” leerstellingen brongen en trachtte daarna aan te toonen dat een van de bewijzen van de goddelijke echtheid van het „Mormonisme” is zijn duurzaamheid en bloei in weerwil van den tegenstand van de sterkste machten. Daarna kwam president Cannon aan het woord. Deze onderstreepte het gesprokene, dat het „Mormonisme” niets nieuws brengt. De Bijbelsche leerstellingen zijn door nieuwe openbaringen alleen maar aangevuld. Vervolgens spoorde spreker alle aanwezigen aan tot ijverige en nauwgezette plichtsbetrachting. President Wilcox dankte in een slotwoord alle aanwezigen voor hunne opkomst. Het slotlied was: „Wij danken U, Heer, voor profeten”. Dankzegging door Ouderling Trayner.

De bijeenkomsten waren goed bezocht en er heerschte een goede geest.

LEMKE KOOLJMAN, *Secr.*

DE GEMOEDS-BEITEL.

Eén gezicht sprak tot mij uit elken trek. „Ik spreek over God's goedheid en liefhebbende vriendschap, maar ik erger me over de stof in onze leegstaande kamer, ik maak mij boos over onze uitgaven, ik ben bang voor mijne longen en vrees dat mijn man een verstokt hart heeft. Ik heb geen uur rust, zelfs in mijn slaap heb ik zorg en moeite, moeite en zorg, maar natuurlijk weet ik, dat ik gered zal worden door het bloed van den Christus!”

Uit een ander sprak: „Ik gevoel mij veilig en gerust onder God's behoedende hand, maar ik haat en veracht mijne buurvrouw, want ik weet zeker, dat zij kleeren draagt, die ze niet kan betalen en haar kinderen gaan ook altijd beter gekleed dan de mijne, ik kan het niet vinden met mijne dienstboden en zit altijd in de een of andere zorg, want de menschheid is ook zoo vol van zonde en ik alleen ben rechtvaardig. Ik zou graag deze wereld van ellende willen verlaten en naar den Hemel gaan, maar ik hoop daar niet vele van mijne tegenwoordige kennissen te ontmoeten!”

O jammer, en te denken dat zoo iets Godsdienst is!

ELLA WHEELER WILCOX, *Kent u zelven.*

Geene ondeugd verwoest zoovele menschen of bederft zooveel goeds als de dronkenschap. Zij verduistert het verstand, benevelt het geheugen en verlamt de krachten. Zij is een duivel voor de ziel, een dief voor de beurs, de metgezel der bedelaars; het ongeluk der vrouw en het verdriet der kinderen. Zij maakt den sterke zwak, den wijze gek.

BACON.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

DANKEN VÓÓR OF NÁ DEN ETEN.

Vraag: De Heiligen der Laatste Dagen zijn gewoon een dankgebed te doen vóór iederen maaltijd. In beginsel ben ik het hiermede volkomen eens, daar de rede mij leert dat het goed is den Gever van al het goede te danken voor Zijne gaven en dat het eveneens goed is Hem te vragen om Zijn' onmisbaren zegen over de te gebruiken spijzen. Als er derhalve eenmaal dank gezegd is voor het voedsel, behoeft dit niet ten tweeden male gedaan te worden. Geen dankgebed na den eten dus. Dit komt echter in strijd met de gewoonte van velen hier te lande. Bij het verdedigen van het gebruik van dankzeggen ná den eten haalt men dikwijls Deuteronomium 8 : 10 aan. Kunt u misschien een verklaring van deze tekst geven. en andere ophelderende teksten over dit punt verschaffen?

Antwoord: Naar ons bescheiden oordeel bevat genoemde schriftuurplaats volstrekt niet een voorschrift voor het dankzeggen voor spijzen na den eten. Hier is de bedoelde tekst:

„Als gij dan zult gegeten hebben, en verzadigd zijn, zoo zult gij den Heere, uwen God, loven over dat goede land, dat Hij u zal hebben gegeven.”

Hier is een algemeen voorschrift om dankbaar te wezen jegens God. De Heere zou Israël brengen „in een goed land, een land van waterbeken, fonteinen en diepten, die in dalen en in bergen uitvlieten; een land van tarwe en gerst, en wijnstokken, en vijgeboomen, en granaatappelen; een land waarin gij brood zonder schaarschheid eten zult, waarin u niets ontbreken zal”. En als de Israëlieten de vervulling van de belofte zien zouden, moesten zij den Heere, hunnen God, loven *over dat goede land*. „Wacht u”, zóó klonk het, „dat gij den Heere, uwen God, niet vergeet, dat gij niet zoudt houden Zijne geboden, en Zijne rechten, en Zijne inzettingen, die ik u heden gebiede; opdat niet misschien, als gij zult gegeten hebben en verzadigd zijn, en goede huizen gebouwd hebben, en die bewonen, en uwe runderen en uwe schapen zullen vermeerderd zijn, ja al wat gij hebt, vermeerderd zal zijn; uw hart zich alsdan verheffe, dat gij vergeet den Heere, uwen God, die u uit Egypteland, uit het diensthuis, uitgevoerd heeft.” Dat hier volstrekt geen sprake is van een dankgebed onmiddellijk na den eten, blijkt ten volle uit de woorden, dat men niet alleen moest gegeten hebben en verzadigd zijn, maar dat er huizen moesten gebouwd en het vee, zilver, goud, ja al wat men had, vermeerderd moest zijn. Dan moest hun hart zich niet verheffen, men moest den Heere gedenken. Diezelfde opdracht was hun ook vroeger reeds gegeven: „Als het dan zal geschied zijn, dat de Heere, uw God, u zal hebben ingebracht in dat land *** en gij gegeten hebt en verzadigd zijt; zoo wacht u, dat gij den Heere niet vergeet, die u uit Egypteland, uit het diensthuis, heeft uitgevoerd. *Gij zult den Heere, uwen God, vreezen, en Hem dienen*) Deut. 6 : 10-13).

Wij vinden in het Nieuwe Testament opgeteekend dat onze Heiland dankte vóór den eten. Van danken na den maaltijd vinden wij niets vermeld.

Markus 8 : 6. „En hij gebood de schare neder te zitten op de aarde, en hij nam de zeven brooden, en gedankt hebbende, brak Hij ze, en gaf ze Zijnen discipelen, opdat zij ze zouden voorleggen; en zij leiden ze der schare voor.”

Zie ook Matth. 14 : 19; Mark. 6 : 41; Luk 24 : 30.

Ook de apostelen schijnen gedaan te hebben wat hun Meester in dit opzicht gewoon was te doen. Toen Paulus zich als gevangene op een Adramytténisch schip in de Adriatische Zee bevond, maande hij al het scheepsvolk aan dat zij zouden spijze nemen, want het was reeds de veertiende dag dat zij verwachtende waren gobleven zonder eten en niets hadden genomen.

Hand. 27 : 35. „En als hij dit gezegd en brood genomen had, dankte hij God in aller tegenwoordigheid; en hetzelfde gebroken hebbende, begon hij te eten.”

Van dankzeggen na den eten is ook hier geen sprake.

Wij zien dus in de Schriften geen bewijs van de noodzakelijkheid van het dankgebed na den maaltijd. Onze raad tot de Heiligen der Laatste Dagen en tot allen is, dat zij den Heere vóór den eten dankzeggen voor de gereedstaande spijzen en Hem bidden om Zijn zegen. Verder dat men in de familiegebeden, des morgens en des avonds, den Heere love en prijze voor al wat men van Zijn milde Vaderhand geniet. En als de voorganger in het gebed zich geleid gevoelt dit te doen, kan het ook wel gebeuren in het gebed vóór den maaltijd. Wij willen geen vasten regel voorschrijven. Een gebed moet geschikt zijn voor de omstandigheden. Ook hier geldt het: „Eene rede, op zijn pas gesproken, is als gouden appelen in zilveren bebeelde schalen”. Dat een gansch volk een gewoonte aangenomen heeft, is nog geen bewijs van de echtheid en deugdzaamheid dier gewoonte, want dan zou zelfs een *misbruik* kunnen worden gewettigd door het *gebruik*. Een iegelijk zij in zijn eigen gemoed ten volle verzekerd en handele dienovereenkomstig, zonder vrees voor „wat de menschen er wel van zullen zeggen of denken”.

Ontzie niemand zoo zeer als u zelve. In ons woont de rechter, die niet bedriegt, en aan wiens stem ons meer is gelegen, dan aan de goedkeuring der geheele wereld en aan de wijsheid van Grieken en Egyptenaren. Neem u stellig voor, nooit tegen zijne stem te handelen, en wat ge ook van plan zijt of voorhebt, leg eerst de hand op het hart en vraag dien rechter om raad. In den beginne spreekt hij slechts zacht en stamelt als een onschuldig kind; maar als gij zijne onschuld eerbiedigt, wordt zijne tong los, en zal hij duidelijk tot u spreken.

MATTHIAS CLAUDIUS.

EEN BEETJE SCHOOLONDERWIJS.

Het vertalen van wetenschappelijke opstellen voor den loopenden jaargang van ons tijdschrift heeft het gebruiken van menig stadhuiswoord noodzakelijk gemaakt. Op verzoek van velen zullen wij nu hieronder eene opheldering geven van enkele der moeilijke uitdrukkingen.

Atoom = een zeer klein stofdeeltje; iets bijzonder kleins.

Categorie (of kategorie) = klasse; orde; soort; aard.

Celestiaal = hemelsch; tot den hemel behoorend.

Chemie = scheikunde; de wetenschap die de eigenschappen en den aard van grondstoffelijke zelfstandigheden behandelt.

Conclusie = slotrede; afleiding; gevolgtrekking; eindbesluit; einde.

Controleeren = beheerschen; in bedwang houden; invloed oefenen.

Correct = precies; goed; juist; nauwkeurig.

Correspondeeren = elkander antwoorden; overeenstemmend zijn; passen; omgang houden door brieven.

Discussie = bespreking; onderzoek.

Educatie = school-opvoeding; onderwijs en tucht.

Element = grondstof; hoofdstof; grondbestanddeel; hoofbestanddeel.

Energie = natuurlijk-eigen macht om te werken of te handelen; kracht; sterkte.

Ether = de heldere bovenlucht; verfijnde lucht; een voorondersteld middel van uiterste dunheid, algemeen verspreid, en het middel tot het overbrengen van licht, hitte enz.; eveneens een zeer lichte, vervliegende, ontvlambare, uit alcohol verkregen vloeistof, gebruikt als opwekkend en verdoovings-middel.

Filosofie (of philosophie) = wijsbegeerte; de wetenschap die reken-schap tracht te geven van de natuurverschijnselen in het heelal; de algemeene beginselen die aan de eene of andere tak der wetenschap ten grondslag liggen; praktische of werkdadige wijsheid.

Filosoof (of filosoof) = wijsgeer; iemand die bedreven is in de wijsbegeerte.

Formule = voorschrift; formulier of geloofsbelijdenis; een voorgescreven vorm.

Fysiek (of physiek) = natuurkundig; natuurlijk.

Geëmployeerd = bij iemand in dienst zijn; aan het werk gehouden.

Hiërarchie = volgorde in rang; priester-regeering; gezag in heilige dingen.

Ignoreeren = niet erkennen; voorbijzien; niet tellen.

Incidenteel = bijkomend; toevallig.

Inspiratie = inblazing; bezieling; goddelijke ingeving, de goddelijke invloed waardoor gewijde schrijvers onderricht werden

Intellectueel = verstandelijk; met rede begaafd.

Intelligent = verstandig; schrander; vernuftig; ervaren; knap.

Intelligentie = verstand; rede; verstandhouding; mededeeling; bericht; kennisgeving; een verstandig of geestelijk wezen. Volgens den Profet Joseph Smith kan het ook beteekenen: licht en waarheid.

Klassiek = van den eersten rang; betrekking hebbende op Grieksche en Romijnsche oudheid; zuiver van stijl.

Materialisme = de leer van hen die zeggen dat alle bestaan stoffelijk is.

Methode = manier van te werk gaan; handelwijze; stelsel.

Modern = behoorende tot den tegenwoordigen tijd; van zeer jongen oorsprong.

Mystisch = geheimzinnig; raadselachtig; zinnebeeldig; duister voor het menschelijk begrip; met de eene af andere geheime beteekenis.

Natuurkeus. Dit is een Hollandsch woord, dat echter voor velen onzer lezers wel een uitlegging behoeft. Op het gebied van dier- en plantkunde zijn de geleerden het er tamelijk wel over eens dat in den strijd voor het leven de exemplaren die het allergeschikst zijn voor hunne omgeving, de langst levende zijn. Dit overleven van die meest geschikte exemplaren noemt men „natuurkeus”.

Organisatie = inwendige samenstelling; inrichting; oprichting.

Populair = tot het volk behoorend; gewoon; goed gezien of bemind bij het volk; algemeen gewild of bemind.

Porie = zweetgaatje; een zeer kleine opening in de huid waar het zweet doorgaat.

Proces = een voorwaarts gaan of bewegen; geleidelijke vooruitgang; loop; wijze van bewerking.

Recent = nieuw; versch; dezerdaagsch.

Respectievelijk = elk in het bijzonder; wederzijdsch; in hunne betrekkelijke verhoudingen.

Resultaat = gevolg; uitkomst; uitslag; afloop.

Sentimenteel = gevoelig; walglijk teeder.

Spettroscop = een instrument dat gebruikt wordt bij kleurenbeeld-ontleding.

Speculatie = beschouwing; bespiegeling; onderneming (in den koophandel); gewaagde financieele onderhandeling met het oog op voordeel.

Spiritualisme = de leer van het bestaan van geest afgescheiden van de stof; het geloof dat er gemeenschap onderhouden kan worden met ontslapen geesten.

Sympathie = medegevoel; overeenstemming van neigingen, van gevoelens of aandoeningen.

Temperatuur = hitte- of koude-staat; luchtgesteldheid.

Theorie = bespiegeling; stelling om iets uit te leggen; regels of kennis van een kunst, afgescheiden van de praktijk.

Ultimate = verste; laatste; uiterste.

DOM.

Hij laat zich 't lekkerst eten
 Niet smaken aan den disch.
 En wilt ge misschien weten
 Wat daarvan de oorzaak is?
 Hij zit maar steeds te gluren,
 In plaats van zich te voën,
 Hoe toch zijn tafelburen
 Met vork en lepel doen.
 Gij noemt zoo'n man een ezel,
 Een kerel zon'ler kop,
 Een oliedomme kwezel,
 Maar 'k bid u let eens op
 Of gij dat slag van lieden
 Op geestelijk gebied,
 Die steeds een eik bespieden,
 Niet nu en dan eens ziet.
 Ik ken er die vergeten
 Om goed te smullen van
 Het beste geestlijk eten,
 Daar buur en alleman
 Door 'hen beoordeeld worden;
 Steeds kwelt die arme bloën
 De vraag: Is 't wel in orde
 Wat andre menschen doen?

Zij geven de verklaring:
 „Wij hebben Christus' leer,
 God gaf door openbaring
 Ons 't Evangelie weer”.
 Maar hun gedrag - zij geven
 Het zelf gereedlijk toe -
 Is verre van verheven,
 Zij schijnen reizensmoe.
 Ga vrij naar de oorzaak zoeken,
 Vorsch met een scherp blik,
 En 'k durf mij te verkloeken,
 't Is omdat u en ik
 Soms hebben overtreden
 De eene of de andre wet.
 Dat is de heele reden:
 Wij zijn niet zonder smet!
 Alleenlijk dáárom derven
 Zij wat verkrijgbaar is,
 En de arme sukkels sterven
 Aan eenen vollen disch!
 Ga hen gerust beklagen,
 Ze zitten in de klem,
 Maar deze soort van tragen
 Noem ik toch d o m.

I. K.

OVERLEDEN.

OBER. - Te Den Haag, 31 Januari 1905. Trijntje Ober, geboren 8 November 1821 te Maassluis, gedoopt 1 Mei 1901 te Delft door Ouderling La Fayette T. Whitney, bevestigd door Ouderling Hendrik De Brij.

DE GAST. - Te Rotterdam, 7 Maart 1905, Louisa Katharina Adriana de Gast, dochter van Willem en Anna de Gast, geboren te Rotterdam 14 Februari 1904 en aldaar ingezegend 22 Mei 1904 door Ouderling Herbert van Dam Jr.

I N H O U D:

Meer dan de moeite waard	Blz. 97	Vragen en Antwoorden	Blz. 108
Joseph Smith als Natuurkundige	„ 99	Een beetje Schoolonderwijs	„ 110
De Soldaten-dood - pijnlijk of niet?	„ 105	Dom	„ 112
Rotterdamsche Conferentie	„ 106	Overleden	„ 112
De Gemoeds-beitel	„ 107		

Uitgave van WILLARD T. CANNON, Boezemsingel 116, Rotterdam.
 Verkrijgbaar in alle vertakkingen der Zending in Nederland.

Abonnementsprijs per jaar:
 Nederland f 1.80, België fr. 4.50, Amerika \$ 1.00.
 Per exemplaar 10 cent.